

ÜNİTE 3 İNSANLAR YERLER VE ÇEVRELER

1.

Ülkemizde nüfus sayımları 2006 yılında çıkarılan bir kanun ile Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi ile gerçekleştirilmektedir. Bu yöntemle vatandaşlara herhangi bir kısıtlama olmaksızın sayım yapılmaktadır. Daha önceleri yapılan genel nüfus sayımlarında ise sokağa çıkma yasağı uygulanmaktaydı. Bu yasağa göre sayımın yapılacağı gün vatandaşların evlerinde bulunmaları zorunluydu.

Açıklamaya göre genel nüfus sayımlarının yapıldığı gün hangi özgürlüğe kısıtlama getirilmiştir?

- A) Düşünce ve ifade özgürlüğü
- B) Yerleşme ve seyahat özgürlüğü
- C) Konut dokunulmazlığı
- D) Özel hayatın gizliliği

2.

Anayasamızın 23. Maddesine göre yerleşme hürriyeti suç işlenmesini önlemek, sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak, sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek ve kamu mallarını korumak amacıyla sınırlandırılabilir. Seyahat hürriyeti ise suç soruşturması ve kovuşturması sebebiyle ve suç işlenmesini önlemek amacıyla kanunla sınırlandırılabilir.

Buna göre aşağıdaki durumların hangisinde Anayasanın 23. Maddesinde belirtilen kısıtlamalardan biri uygulanmıştır?

- A) Hayvancılıkla geçinen Ali Bey'in yaylaya göç etmesi.
- B) Corona salgını tedbirleri kapsamında yurt dışına uçuş yasağının getirilmesi.
- C) İzmir'de yaşayan Murat Bey'in Ramazan bayramını ailesiyle geçirmek için Bursa'ya gitmesi.
- D) Öğretmen Sevgi Hanım'ın tayini çıkınca başka bir şehre taşınması.

3.

Karantina

Dünya Sağlık Örgütü temsilcisi, Ebola salgınının görüldüğü ülkelerdeki hastaların virüsü başka bölgelere taşınmasını engellemek için buralardaki ilgili kuruluşlarla işbirliği yapıldığını söyledi. Bu ülkelerde salgının yaygın olarak görüldüğü yerlerde karantina alanları oluşturulduğunu ifade eden sözcü, insanların ülkenin başka bölgelerine seyahat etmelerinin engellendiğini kaydetti.

Örnek olayda seyahat özgürlüğünün kısıtlanması hangi nedene bağlıdır?

- A) Suç soruşturma ve kovuşturma işlemleri
- B) Kamu mallarını koruma
- C) Sağlığı koruma
- D) Suç işlenmesini önleme

4.

I. Terör ve savaş durumlarında bazı alanlar yerleşmeye kapatılabilir veya yerleşmeler boşaltılabilir.

II. Devlet çarpık kentleşmeyi engellemek için imar planları hazırlar. Bu plan dışında bulunan alanlara yerleşmeye izin vermez.

Yukarıdaki durumlarda yerleşme özgürlüğü hangi nedenlere bağlı olarak kısıtlanmıştır?

I

II

A)	Suç işlenmesini önleme	Sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek.
B)	Sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak	Suç soruşturması
C)	Kamu mallarını korumak	Sosyal ve ekonomik gelişmeyi sağlamak
D)	Suç soruşturması	Suç işlenmesini önleme

5. 1982 Anayasası'na göre "kamu mallarını korumak" amacı ile yerleşme hürriyeti sınırlanabilir. Bunu uygulanması için devletin ilgili kurumları; korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarını, korunma alanların tespit eder ve bu alanlar içinde tesisat yapıp yapılamayacağı konusunda karar alır. Devlet tarafından koruma altına alınan alanlar yerleşmeye kapatılabilir.

Buna göre aşağıdaki alanların hangisinde yerleşme özgürlüğünün sınırlanmasına gerek yoktur?

- A) Hazine arazisi
- B) Sit alanları
- C) Kuş Cenneti Milli Parkı
- D) Belediyenin ruhsatlandırdığı imar arazileri

6.

.....?.....

- ✓ Salgın nedeniyle yerleşim yerine giriş ve çıkışların yasaklanması.
- ✓ İzinsiz yapılan bir evin yıkılması.
- ✓ Yurt dışına çıkış yasağı getirilmesi.
- ✓ Doğal afet nedeniyle göç etme zorunluluğu.

Yukarıda "?" ile boş bırakılan alan hangisi yazılmalıdır?

- A) Yerleşme ve seyahat özgürlüğünün kısıtlandığı durumlar.
- B) Suç işlenmesini önlemek.
- C) Sosyal adaletin sağlanması.
- D) Düzenli ve planlı kentleşmenin gerçekleşmesi.

7.

46 yıl sonra suçsuz olduğu anlaşıldı

Amerika Birleşik Devletleri'nde 19 yaşındayken 1974'te ömür boyu hapse mahkûm edilen Wilbert Jones (Vilbirt Jons) 46 yıl sonra masum olduğu ortaya çıkınca özgürlüğüne kavuştu.

Gene Ağ Haberi

Habere göre Wilbert Jones (Vilbirt Jons) tutukluluğu sürece hangi hak ve özgürlüğünü kullanması beklenmez?

- A) Düşünce ve ifade özgürlüğü
- B) Din ve vicdan özgürlüğü
- C) Kişi dokunulmazlığı
- D) Yerleşme ve seyahat özgürlüğü

8. Aşağıdaki yerleşme ve seyahat özgürlüğünün kısıtlanabileceği bazı örnek durumlar verilmiştir.

- I. Kamu mallarını korumak
- II. Sağlıklı ve düzenli kentleşmeyi gerçekleştirmek
- III. Salgın hastalık bölgelerine giriş ve çıkışların yasaklanması
- IV. Soruşturması devam eden kişilere yurt dışına çıkış yasağı getirme

Verilen örneklerin hangi özgürlük kapsamında kısıtlanabileceği doğru olarak eşleştirilmiştir?

	Yerleşme	Seyahat
A)	I-III	II-IV
B)	I-IV	I-III
C)	I-II	III-IV
D)	II-III	I-IV

CEVAPLAR

1	A	☒	C	D
2	A	☒	C	D
3	A	B	☒	D
4	☒	B	C	D
5	A	B	C	☒
6	☒	B	C	D
7	A	B	C	☒
8	A	B	☒	D

ÖNEMLİ HATIRLARMA:

UZAKTAN EĞİTİM FAALİYETLERİ
KAPSAMINDA EBA VEYA
WHATSAPP PLATFORMLARINDA
PAYLAŞIMA AÇIKTIR.

TİCARİ AMAÇLI
KULLANILAMAZ.

Not: Soruların hazırlanmasında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet okullarında okutulan Sosyal Bilgiler ders kitaplarındaki içerik ve görsellerden faydalanılmıştır.